

Hay ji sextekarîyê hebin

Ev ev kesên sextekar bi gelempêrî xwe qaşo wekî ji rêxistinê pêbawer didin naskirin, mina Services Australia.

Ew dikarin we ji bo ku hûn di berdêla dav an agahdarî an kargûzarî û alîkarîyê bidin wana.

Heke ev sextekar bixwazin agahdarî di derheqa we da bi dest bixin ew, ewê bikari:

- Bikevin hesabê we ê bankê û drav ji drav jê bikşînin
- Li ser nave we pîlanek bo têlefênenê çê bikin û kontratên din
- Dravêن we ên emektarîyê bidizin
- Bikevin hesabê email û hesabên ê medya sosyalî
- Ewê wek ku ew tuyî wê xwe bide naskirin.

Heke drav bi xapandinê ji we hatîy wergirtin, di be kûnê nikaribin ji pave ew drav.

Daxwaza sextekarê agahdarîyê

Sextekar wê hewil bide vana bides bixe:

- Nav û paşnav/leqabê we
- Tarîxa rojbûyîna we
- Navnîşana we
- Hûrgahîyên qertê Medicare
- Centrelink Customer Reference Number (CRN)
- Dokûmentên ên nasnamê identity documents
- Hûrgahiên imza myGov û kodê girêdanê
- Hûrgahiyên bankê
- Şîfra sirrî.

Çawa hûnê xwe biparêzin

Ji bo hûn xwe biparêzin:

- Bizaibe hûnê çawa sextekarîyê binasin
- Haydarbin dema kesekî ji nişkeve beleseb pêwendî bi were girêda, bi tayîbetî dema daxwazek wan bo kufşkirina demek lezgin hebû
- Tûcar kodê xwe ê pivgirêdanê nede kesekî, şîfra sirrî an bersivê bo pirsên sirrî
- Tucar nehêle ku kesê din myGov-ê te bibîne an ji bikar bîn e, an hesabên we ên li ser onlin
- Şîfrek sirrî a hêsa kû bi hêsanî bêye bîra we û bo kesên din jî zehmet be ku texmîn bike
- Cîhaza mobîl ya xwe biqefilî ne dema we bikar neanî
- Bo ewlehîya namên xwe miftek bide ser qitîyanamên a postê û dema we barkir û çûn derek din namên xwe bihewîlnîn ser navnîşana xwe a nû.

Çawa tûyê bêjî gelo ew sextekarek e

Tû dikarî sextekarekî nasbikî dema me zanibû emê çi bikin an emê çi nekin.

Tiştên em dikan

Di be ku emê ji were email an mesajek şand. Navê we agahdarîyên di derheqa pêwendîyên we, lê dibe kû:di mesaja me da wê dîyar nebe, lê dibe kû:

- Ji we bixwaze ku hûn randevûyek veqetînin, an jî hevpêvîna bînin bîra we
- Ji te re qala dayinêng ang miaşê xwe bike
- Testîqîya dema we agahdarîyên xwe goheriand
- Ji were vebêje di inbox a myGove heke mesajek we hebe.

Heke deynek me li te hebe, emê ji were nameyek bişînin.

Dibe ku emê ji were telfonek binin, lê hay ji xwe hebe hek hûn ne li benda têlêfoneka me ne. Pêdivî ye ku hûn nave û hûrgulîyên kesê li tîlê dixe bipirsin. Heke hûn baberi ev kesê li ser têlêye ne em in, têlêfona bigir e û paşî li me li ser xeta dravdayînê bigere.

Tiştên kû em nakin

Emê tûcar ji we nepirsin ku hûn:

- Ji mera şîfra xwe ya sirrî bêje an Personal Identification Number (PIN)
- drav bidin me emê alîkarîya we bikin
- dj mere drav bişînin an hewalek bikin kû hûn miaşek/diravdaîyek werbigrin
- qertêng dîyarîyê an ji kupona bikirin
- li ser lînkê biqurfine an di nav email ê da pêvzeliyan veke an ji mesajên niviskî
- Li ser medyaya civakî, mina Facebook an Twitter ku hûn hûrgulîyên şexsî bidin me give us
- Rê bideme ku em bigihîjin cîhazên şexsî an komputêr-a we.

Em bi tu qampanya ên din re kar nakin ku ji bo fîyatek qenc bide we.

Heke hûn hatine xapandin dive çi bikî

Heke we drav ji destê we çû an agahdarîyên şexsî we da, dive hûn:

- Ew pêkanêng ku qewimîne tomar bike
- Ama yekser têlêfona Scams and Identity Theft Helpdesk li ser **1800 941 126** bike. Ji mere bêje heke hewcê we bi tercûmanek hebe emê yekê belaş ji were peyde bikin.
- Vê bûyerê bi Înglîzî li ser malpera **scamwatch.gov.au** rabigihîn e

Agahdarîya zêde li kur bi dest dikeve

- Li ser vê hêjar **131 202** tîlefon bike ji bo ku hûn bi zimanê xwe di derheqa dravdayîyên Centerlik bi mera bipeyîn in
- Tîlefon bike bo Translating and Interpreting Service (TIS National) li ser **131 450** ku li gel me bi zimanê xwe di derheqa kargûzarî û dravdayînên Medicare û Child Support

- Serdana **servicesaustralia.gov.au/yourlanguage** ji bo bikaribin bi zimanê xwe bixwînin, gohdarî bikin an temâşe bikin
- Bo agahdarîyên zêde ên bi Înglîzî serdana malpera **servicesaustralia.gov.au/scams** bikin
- Serlêdanek li navenda kargûzarîyan bike.

Nişte: têlefon kirina ji têlefona mala we bi hejmarêن '13' tête kirin ji her derêن Australia bi rêjeyek diyarkirî têne girtin. Ev rêje dibe ku ji mesrefêن ew têlefonêن bo deverêن herêmî têye kirin cûdatir be û dîsa guhartinek di navbera pîvanêن mesrefêن van şirketêن heyî ên têlefonan ji hebe. Têlefon kirin a bi rêya têlefonêن mala we yên ji bo '1800' têne kirin belaş in. Dibe ku wexta bo têlefonkirn ji têlefonêن gelêrî bi sînor bin û meserfêن wan bi rêjeyek bilintir be.

Dijrabûn

Ev agahdarîyên di vê belavokê de cîhdigrin tenê bi helwestek rêbernameyî a di derheqa dravdayîn û kargûzarîyan da ye. Ev wê berpisiyariya we ye ku we biryar da bo yarmetîyek daraî û serîlêdanek di derheqa mercêن we ên tayîbetî.

Beware of scams

Scammers often pretend to be from trusted organisations, like Services Australia.

They may trick you into giving away money or information in return for payments, services and help.

If a scammer gets your information, they can:

- access your bank account and transfer money from it
- use your name to set up a phone plan and other contracts
- steal your superannuation
- access your email and social media accounts
- pretend to be you.

If you lose money because of a scam, you may not get it back.

Information scammers want

Scammers may try to get your:

- full name
- date of birth
- address
- Medicare card details
- Centrelink Customer Reference Number (CRN)
- identity documents
- myGov sign in details or linking codes
- bank details
- passwords.

How to protect yourself

To protect your information:

- know how to identify a scam
- be careful when someone unexpectedly contacts you, especially if they have an urgent deadline
- never tell anyone your linking codes, passwords or answers to your secret questions
- do not let others use or see your myGov, or other online accounts
- use a password that is easy for you to remember, but hard for others to guess
- protect your mobile device by locking it when you are not using it
- secure your mail by having a lock on your letterbox and redirecting your mail if you move.

How to tell if it is a scam

You can identify a scam by knowing what we do and what we do not do.

Things we do

We may send you an email or text message. Our messages will not include your name or contact details, but may:

- ask you to book, or remind you about, an appointment
- tell you about your payments
- confirm when you have changed your details
- tell you if you have a new message in your myGov Inbox.

If you owe us money, we will send you a letter.

We may call you, but be careful if you are not expecting a phone call from us. You should ask for the caller's name and contact details. If you do not think the caller is us, hang up and call back on one of our payment lines.

Things we do not do

We will **never** ask you to:

- tell us your password or Personal Identification Number (PIN)
- pay us to help you
- send or transfer money to us to get a payment
- buy gift cards or vouchers
- click on links or open attachments in emails or text messages
- give us your personal details on social media, like Facebook or Twitter
- give us access to your computer or personal devices.

We also do not work with other companies to give you special deals.

What to do if you have been scammed

If you have lost money or given away personal information, you should:

- keep a record of what happened
- call our Scams and Identity Theft Helpdesk straight away on **1800 941 126**. Let us know if you need an interpreter and we will arrange one for free.
- report the incident in English at scamwatch.gov.au

Where to get more information

- call **131 202** to speak with us in your language about Centrelink payments and services
- call the Translating and Interpreting Service (TIS National) on **131 450** to speak with us in your language about Medicare and Child Support payments and services

- go to **servicesaustralia.gov.au/yourlanguage** where you can read, listen to or watch information in your language
- go to **servicesaustralia.gov.au/scams** for more information in English
- visit a service centre.

Note: calls from your home phone to '13' numbers from anywhere in Australia are charged at a fixed rate. That rate may vary from the price of a local call and may also vary between telephone service providers. Calls to '1800' numbers from your home phone are free. Calls from public and mobile phones may be timed and charged at a higher rate.

Disclaimer

The information contained in this publication is intended only as a guide to payments and services. It's your responsibility to decide if you wish to apply for a payment and to make an application with regard to your particular circumstances.